

Fedezzük fel az erőszakmentes Jézust!

Új világrend jön létre, ha a keresztények követik Jézust

A világ egyik válságból a másikba, egyik háborúból a másikba támo-lyog – s mindezt a hatalmasokat, a kormányokat és a nemzetközi konszernekert tartjuk felelősnek. Számunkra azonban, akik az egyházban élünk, célszerű felismernünk a magunk felelősségét is. Túlságosan gyakran működtünk együtt ezekkel az erőkkal. Csődöt mondtunk plébániáinkon. Felvizeztük és kicsavartuk Jézus üzenetét, amelyet pedig hirdetésünk kellett volna.

Mostanság nagy dolog az USA keresztényeinek körében WWJD-t hordani. A WWJD egy kérdés rövidítése: „What Would Jesus Do?” „Mit tenne Jézus?” Hordják karkötőként és nyakláncként egyaránt. Csak az a probléma, hogy a WWJD viselői közül sokan nem ismerik ezeknek a szavaknak a kulcsát. Nem tudják, mit tenne valóban Jézus, mivel egyházuk nem hozta közel hozzájuk Jézust. A legtöbb keresztény számára Jézus távoli lény. Az egyházak ugyanis egy feltámadott, éteri Krisztust tisztelnek, a test-vér Jézust azonban semmibe veszik.

Jézus a római megszállás alatt élő zsidó volt. Példázataival kihívást jelentett mind az imperialista Róma uralmi rendszere, mind a Rómától függő király és templomi laikusok számára. Jézus felvonultatta a birodalmi-templomi rendszer igazságtalanságát, s ezzel ellenségeket szerzett magának mindkét oldalon, a rómaiak és a farizeusok körében egyaránt. Példázataiban óvott az erőszakos forradalom céltalanságától. A „hegyi beszédben” gyakorlati útmutatásokat adott hallgatóinak az ellenállás erőszakmentes útjára. Arra tanította őket, hogy álljanak egyenesen, és dacosan tartsák oda „a másik arcukat” is ahelyett, hogy a porban csúsznának. Azt tanácsolta, „menjenek el kétannyira”, mivel tudta, hogy a római katonák számára a törvény csak azt engedte meg, hogy egy mérföldnyi távolságon kényszerítsenek másokat

felszerelésük cipelésére. Felforgatta a bevett és általánosan ismert gyakorlatot, s azt tanácsolta: „szeressétek ellenségeiket”, és „tegyetek jót azoknak, akik üldöznek titeket”.

Jézus azonban nem egyszerűen csak prédikálta az erőszakmentességet, hanem meg is élte, egészen a keresztútig. Egy erőszakmentes, végtelenül szerető és irgalmas Istent mutatott meg nekünk. Olyan istent, aki nem féltékeny, s nem rója fel vétkeinket, ahogyan az a zsidó írásokban gyakran megjelenik. Igen, Jézus forradalmár volt – de forradalma nem a római jog, hanem inkább a széles körben elterjedt, elidegenedett istenkép ellen irányult. A mi Istenről alkotott elképzeléseinket is drasztikusan meg akarja változtatni, és arra tanít minket, hogyan cselekedjünk Isten akara-ta szerint. Nyilvánvaló, hogy Isten azt akarja: úgy cselekedjünk, mint Jézus. Azt akarja, hogy a dolgokat nevükön nevezzük, és erőszakmentes módon ellenállást tanúsítsunk napjaink imperialistáinak kizsákmányolásával szemben. (Ez vonatkozik az olajtársaságokra is, valamint a globális rablóbárókra és azokra is, akik az USA kormányának tényleges mozgatói a háttérben.) Azt akarja, hogy védelmünkbe vegyük az özvegyek és árvák ügyét, a szegények és kizsájtítottak, az idegenek és a diszkrimináció áldozatainak ügyét. Azt akarja, hogy a mai leprások és samaritánusok oldalán álljunk. Mindenekelőtt azonban azt kívánja, hogy lemondjunk az erőszakról. Az önvédelemről is.

A korai egyház megértette ezt. A keresztényeknek tilos volt a hadseregben szolgálniuk, vagy büntető akciókban részt venniük. A keresztények aktív erőszakmentessége és a császárral együtt nem működése eredményezte üldözésüket és „kaszton kívüli” státusukat.

Azán jött Konstantin császár. A keresztények előjöttek katonakombáikból, és bevonultak a palotákba. Közben megfedkeztek

erőszakmentességükről, függetlenségükről és addigi útjukról. Jézus követe-se helyett elkezdtek a császár után futni. Óh, okos és értelmes indokokat találtak eljárásukra. Kitalálták az „igazságos háború” elméletét is önmaguk igazolására, mivel kardot fogtak a császár érdekében. És jó 1600 év óta a legtöbb keresztény egyház, illetve főpapjaik azt tanácsolják az ifjú keresztényeknek, hogy vonuljanak hadba az éppen uralkodó császár zászlói alatt – függetlenül attól, Napóleonnak, Hitlernek, Bill Clintonnak vagy George Bushnak hívják-e.

Sok tíz- és százmillió embert öltek meg. Lelkészek áldották meg a keresztény legénységet is, amikor elindultak, hogy ledobják az atombombát Hirosimára és Nagaszakira. Jézus ezt tette volna? Biztosan nem! Zavardott, de engedelmes római katolikusként 101 harci bevetésen vettem részt Vietnamban. Ha tudtam volna, amit ma tudok, nem tettem volna meg. Miért nem létezett akkor egyetlen pap sem, akit megkérdezhettem volna, mit tenne Jézus? Miért nem volt egyetlen püspöki kar sem, amely világosan a háború ellen nyilatkozott volna? Miért nem volt olyan pápa, aki bűnnek nevezte volna a részvételt a háborúban? Miért van napjainkban ebben az országban csak kevés, csupán egy maroknyi olyan katolikus, aki valóban követi Jézust? Miért nem nyilatkozik az egyház világosan, hogy hazug háború folyik a terrorizmus ellen? Az USA-ban csak a béke-egyházak helyezkednek szembe hagyományos módon a császárral. És ezek elég kicsik ahhoz, hogy figyelmen kívül hagyják őket. De mi történne, ha a nagy és befolyásos római katolikus egyház válna békeegyház-zá?

Messze lemaradnának-e az anglikánok, az evangélikusok és a metodisták? (Az amerikai baptistáknak talán egy kicsit hosszabb időre lenne szükségük.) Mi történne, ha a haderő minden kereszténye csak olyan

bevetésekre pályázna, amelyek *semmiképpen* sem harci bevetések? Mi történnék akkor, ha minden keresztény visszautasítaná behívását? Ha ez megvalósulna, megszűnne a háború.

Mennyi háborút lehetne folytatni a keresztények részvétele nélkül? Mi, egyházak elveszítenénk adómentességünket, valamint előnyös elbírálásunkat; talán megint üldözönnék minket. De jobb nekünk Jézust a katakombákban követni, mint a hatalom csarnokaiban elárulni őt. Mi történik akkor? Amerikai kormányzatunk többé nem lenne abban a helyzetben, hogy megvédje tulajdonukat, és biztosítsa az amerikai gazdagsága és a „harmadik világ” szegénysége közötti szakadékot. Arra sem lenne képes többé, hogy megvédelmezze amerikaiakként élvezett „jogunkat” ahhoz, hogy nyolcszor annyi erőforrást használjunk el, mint a többi ember.

Az erőszakról lemondani azt is jelenti, hogy lemondunk az erőszak „gyümölcsseiről” és „előnyeiről”. Felkészültnek kell lennünk erre. Ezért hangzik így számunkra ma a döntő kérdés: Mit tenne Jézus?

Az elhunyt jezsuita bibliatudós, *Az USA Katolikus Bibliaegyesületének* egykori elnöke, John L. McKenzie kijelentette: „Az erőszak elutasításáról szóló kijelentés teljesen világos. A keresztények sosem vonták kétségbe, hogy Jézus ezt mondta, vagy hogy Jézus megengedi a korlátozás nélküli erőszakot. A keresztények egyszerűen amellet döntöttek, hogy nem tudnak Jézus szavai szerint élni. Ha a római egyház most mégis amellet döntene, hogy a *menmoniták* békeegyháza mellé áll, és ellene mond az erőszaknak, nincs kétségem, hogy az USA-kormányzattal fennálló harmonikus kapcsolatunk csupán e döntés napjáig tartana.”

Sok tanulmányának egyikében a Béke Nobel-díjra jelölt katolikus békeketeológus, Emmanuel Charles McCarthy kijelenti: Van néhány olyan tevékenység, amely nem hasonlít Krisztuséra. Például meg lehet tölteni egy bordélyházat szobrokkal, ikonokkal, tömjénfüsttel, harangszóval, gregorián korálokkal, teológiai könyvtárral, kápolnával, de mindez nem teszi a prostitúciót olyan tevékenységgé, amely összhangban áll

azzal, amit Jézus tanított... A keresztény élet ultimációszerű normája maga Jézus – az ő szavai és tettei. Ha nem ő szabvány, akkor ki vagy mi? Plátón? Arisztotelész? A Play Boy alapítója, Hugh Hefner? Az NBC vagy a FOX tévéadó?”

McCarthy ezt a következtetést vonja le: „Minden mai kísérlet, hogy az erőszakot Jézus vagy az ő tanítása alapján igazolják, nélküli a spirituális vagy intellektuális minőséget. Mindebből pedig ez a következtetés adódik: Amikor mi, keresztények feljöttünk a katakombákból, és elfogadtuk Konstantin császár ajánlatát – a világi hatalmat, a presztízst és a védelmet –, nem váltunk-e ezzel keresztényekként a hatalom prostituáltjává?”

Még megtérhetünk. Kiállhatunk az erőszakmentes Jézus mellett, és helyreállíthatjuk a korai egyház örökségét – a „római katolikus előtti egyházat”, ha úgy tetszik. Minden keresztényt felszólítok arra, hogy nyilvánítsa „békeegyházzá” egyházát és egyházközségét.

Robert Bowman

Forrás: Publik-Forum 2004/1

A Szerzőnek a terrorizmusról szóló írását 2002. februári számunkban közöltük.

Paradoxon

Korunk paradoxonja, hogy magasabbak az épületeink, de kicsinyesebb a természetünk, szélesebbek az autópályáink, de szűkebb a látókörünk. Többet költünk, mégis kevesebbünk van, többet vásárolunk, de azt kevésbé élvezük. Nagyobbak a házaink, de kisebb a családunk, több a kényelmünk, de kevesebb az időnk. Több képzettséggel, de kevesebb értelemmel, több tudással, de kevesebb belátással rendelkezünk, több a szakértőnk, mégis több a problémánk, több gyógyszerünk van, de rosszabb az egészségünk.

Túl sokat iszunk, túl sokat dohányzunk, túl meggondolatlanul költekezünk, túl keveset nevetünk, túl gyorsan vezetünk, túlzottan dühbe gurulunk, túl sokáig fennmaradunk, túl fáradtan kelünk, túl keveset olvasunk, túl sokat tévézünk, és túl ritkán imádkozunk. Megsokszoroztuk a javainkat, de csökkentettük az értékünket. Túl sokat beszélünk, túl ritkán szeretünk, és túl gyakran gyűlölünk.

Tudjuk, mi a jólét, de azt nem, hogy mi a jó lét. Éveket adtunk az élethez, nem pedig életet az éveknak. Eljutottunk a Holdig és vissza, de nehezen megyünk át az út túloldalára azért, hogy az új szomszédal találkozzunk. Meghódítottuk a világot, de a belsónket nem. Nagyobb dolgokat csinálunk, nem pedig jobb dolgokat.

Megtisztítottuk a levegőt, de beszennyeztük a földet. Meghódítottuk az atomot, de az előítéleteket nem. Többet frünk, de kevesebbet tanulunk. Több tervet szövünk, de kevesebbet teljesítünk. Megtanultunk rohanni, de várni nem. Több komputert gyártunk, hogy több információt tároljunk, több másolatot készítsünk, mint valaha, mégis egyre kevesebbet és kevesebbet kommunikálunk.

Ez a gyors étkezés és a lassú emésztés kora, a nagy emberek és a kis jellemek, a kiemelkedő hasznok és a sekélyes kapcsolatok időszaka. A kétkeresős jövedelmek, ám gyakoribb válások, a tetszetősebb lakások, de szétesett otthonok korszaka. A villámútazások, az eldobható pelenkák, az egyszer használatos erkölcsök, az egyéjszakás tartózkodások, a túlsúlyos testek kora ez, és a tablettáké, melyek mindenre jók: felvidítanak, lenyugtatnak, ölnek. Olyan idő ez, amikor sok van a kirakatban, de kevés a raktárban. Olyan időszak, amelyben a technika eljuttathatja hozzád ezt az írást, te pedig választhatsz, hogy megoszod másokkal is, vagy egyszerűen figyelmen kívül hagyod.

Ügyelj rá, hogy szánj némi időt a szeretteidre is, mert nem lesznek melletted örökké. Gondolj rá, hogy legyen egy kedves szavad ahhoz, aki tisztelettel tekint rád, mert ez a kis ember hamarosan felcseperedik és odébbáll. Legyen gondod rá, hogy magadhoz öleld azt, aki közel áll hozzád, mert ez az egyetlen kincs, amit jó szívvel adhatsz, és egy fillérbe sem kerül.

Mondd a párodnak és a szeretteidnek, hogy „szeretlek”, de leginkább éreztesd velük. Egy csók és egy ölelés helyrehozza a sérelmeket, ha mélyen a bensőből jön. Fogd meg a kezét, és őrizd meg ezt a pillanatot arra az időre, amikor ő többé már nem lesz itt. Szánj időt arra, hogy szeress, szánj időt arra, hogy beszélj, és szánj időt arra, hogy átadhasd a fejedben lévő értékes gondolatokat.

(A szerkesztőség számára ismeretlen a szerző.)